RHWYDWAITH DARPARWYR HYFFORDDIANT

Polisi Gwrth-dwyll, Camymarfer, a Chamweinyddu

Cyhoeddwyd gan CITB, 4 Cyrus Way, Hampton, Peterborough, PE7 8HP.

© Bwrdd Hyfforddi'r Diwydiant Adeiladu 2025

Cyhoeddwyd gyntaf ym mis Awst 2025.

Mae CITB wedi'i gofrestru fel elusen yng Nghymru a Lloegr (Rhif Cofrestru 264289) ac yn yr Alban (Rhif Cofrestru SC044875).

Mae CITB wedi gwneud pob ymdrech i sicrhau bod yr wybodaeth yn y cyhoeddiad hwn yn gywir. Paratowyd y pecyn hwn fel adnodd y gellir ei lwytho i lawr. Gellir ei ddefnyddio heb ganiatâd pellach gan CITB ar yr amod ei fod yn cael ei ddefnyddio o fewn sefydliad y darparwr hyfforddiant cymeradwy yn unig ac nad yw'n cael ei ddefnyddio i gael unrhyw fantais neu elw.

1. Cyflwyniad

Nod y polisi hwn yw diogelu uniondeb, dibynadwyedd ac enw da Rhwydwaith Darparwyr Hyfforddiant CITB a'r cynnyrch cysylltiedig.

- Mae'r polisi hwn yn ymwneud â darpariaeth, gweinyddiaeth, staff a chynrychiolwyr y darparwyr hyfforddiant.
- Mae'r polisi hwn yn nodi'r broses ar gyfer adrodd ac ymchwilio.
- Mae'r ddogfen hon yn ymhelaethu ar Delerau Safonol Darparwyr Hyfforddiant, a'r Llawlyfr i Ddarparwyr Hyfforddiant.

2. Cwmpas y polisi

- Rhwydwaith Darparwyr Hyfforddiant; Telerau safonol a Thelerau atodol.
- Canllawiau CITB – Llawlyfr i Ddarparwyr Hyfforddiant.
- Rheolau Cynllun SSP ac ITC a Gofynion Sicrhau Ansawdd.
- Cynnyrch a ariennir gan CITB.

3. Nodau ac amcanion y polisi

Mae'r polisi'n nodi'r broses y mae'n rhaid i unigolyn neu sefydliad ei dilyn i roi gwybod am achosion o gamymarfer, camweinyddu a thwyll honedig (gan gynnwys llwgrwobrwyo). Mae'r polisi'n nodi sut y dylid rhoi gwybod am achosion honedig, a'r amserlenni a ddefnyddir gan CITB i ymchwilio iddynt a gweithredu ar ei ganfyddiadau. Bydd y polisi hefyd yn nodi sut y bydd CITB yn delio ag achosion honedig lle mae'r honiadau wedi'u profi.

4. Mynediad at y polisi

Bydd CITB yn cyhoeddi'r polisi ar ei wefan https://www.citb.co.uk/cy-gb/ ac yn gwneud yn siŵr bod y polisi’n cael ei gyfathrebu ac yn cael ei ddeall gan staff y ganolfan drwy ei dîm o Uwch Ymgynghorwyr Ansawdd. Bydd y tîm o Uwch Ymgynghorwyr Ansawdd, drwy'r ymweliadau monitro a drefnir, yn egluro'r polisi i staff darparwyr hyfforddiant ac yn ateb unrhyw gwestiynau sy'n ymwneud â'r polisi. Gellir cael canllawiau ychwanegol yn ganolog gan dîm Sicrhau Ansawdd CITB hefyd.

5. Diffiniadau

Mae camymarfer/camweinyddu yn weithred fwriadol, anfwriadol neu ddi-hid gan unigolyn neu fusnes er mwyn hawlio cyllid, deilliannau dysgu, cyflawniadau a/neu dystysgrifau ar gyfer cynrychiolwyr yn anonest. Ar ben hynny, mae camymarfer/camweinyddu yn weithred nad yw'n cydymffurfio ag amodau CITB nac awdurdod rheoleiddio ac mae'n codi amheuaeth ynghylch dilysrwydd, dibynadwyedd ac uniondeb canlyniadau, cyflawniadau neu gymwysterau.

Mae twyll yn weithgarwch troseddol a ddiffinnir fel gweithred o ddichell a fwriedir er budd personol neu i achosi colled i unigolyn neu barti arall. Gall hyn gynnwys dwyn, camddefnyddio arian neu adnoddau, methu â datgelu gwybodaeth, ymhoniad anwir, neu gamfanteisio ar sefyllfa o ymddiriedaeth.

Yn ogystal â'r uchod, mae'r term "twyll" yn cael ei ddefnyddio hefyd i ddisgrifio gweithredoedd fel dichell, llwgrwobrwyo, ffugio, cribddeilio, llygredigaeth, cynllwynio, embeslu, camddefnyddio, gwyngalchu arian a chydgynllwynio. Gall twyll effeithio ar unigolion, busnesau, elusennau, y trysorlys neu ddiwydiant.

Llygredigaeth yw camddefnyddio grym a ymddiriedir er budd personol. Gall hyn gynnwys dylanwadu ar barti yn gyfnewid am wobr neu addewid neu ddisgwyliad o wobr er mwyn defnyddio ei safle yn afresymol i gael mantais i rywun arall. Yn y cyd-destun hwn, nid oes angen i wobr fod yn ariannol.

Gall enghreifftiau o gamymarfer/camweinyddu/twyll gynnwys y canlynol, a mwy.

Camymarfer/camweinyddu/twyll gan gynrychiolydd.

- Twyllo.
- Llên-ladrad yng nghyswllt gwaith.
- Ffugio tystiolaeth ymgeisydd/cynrychiolydd.
- Ffugio llofnodion.
- Gorfodaeth.
- Personadu.

Camymarfer/camweinyddu/twyll gan ddarparwr hyfforddiant

- Methu â dilyn gofynion CITB ar gyfer cymeradwyaeth darparwyr gan gynnwys cynlluniau gweithredu.
- Methu â chaniatáu i Uwch Ymgynghorydd Ansawdd neu reoleiddiwr awdurdodedig gael mynediad at ganolfan, cofnodion neu gynrychiolwyr ar gais heb reswm da.
- Hyfforddwyr, aseswyr a staff sicrhau ansawdd anghymwys yn hawlio deilliannau dysgu, cyflawniadau, tystysgrifau neu gyllid.
- Hawliadau twyllodrus am dystysgrifau neu gwblhau cyrsiau gyda/heb gysylltiadau â chyllid CITB.
- Diffyg Systemau Rheoli Ansawdd fel sy'n ofynnol gan CITB.
- Methu â dilyn canllawiau goruchwylio neu ofynion eraill a osodir yn allanol gan CITB/Sefydliadau Dyfarnu/rheoleiddwyr ac ati.
- Methu â mewnbynnu gwybodaeth am ymgeiswyr/cynrychiolwyr yn brydlon neu roi manylion anghywir yn fwriadol ar systemau CITB.
- Llwytho gwybodaeth i fyny'n anghywir ar systemau CITB.
- Rhannu cyfrineiriau cyfrinachol ar gyfer systemau CITB h.y. Cofrestr Hyfforddiant Adeiladu, porth CITB, ac ati.

Camymarfer, camweinyddu a thwyll gan staff

- Rhoi (rhith) gynrychiolwyr ychwanegol ar gyflawniadau'r cwrs.
- Ffugio neu ymyrryd ag asesiadau a chofnodion hyfforddi.
- Ffugio llofnodion.
- Ffugio neu ymyrryd â thystiolaeth cynrychiolydd.
- Methu â dilyn camau a nodir gan CITB neu (sefydliadau eraill sy'n gysylltiedig â chymeradwyo categorïau cydnabyddedig).
- Gwneud hawliadau anwir neu gamarweiniol am gymorth ariannol CITB.

6. Proses adrodd

Mae'n ddyletswydd ar unrhyw un sy'n ymwneud â'r broses darparu hyfforddiant ar gyfer Rhwydwaith Darparwyr Hyfforddiant CITB y tynnwyd ei sylw at achos honedig o gamymarfer/camweinyddu/twyll i roi gwybod i CITB amdano. Gwneir pob ymdrech resymol i ddiogelu manylion adnabod y sawl sy'n gwneud yr adroddiad.

Bydd CITB yn derbyn unrhyw adroddiad, e-bost neu lythyr ysgrifenedig sy'n nodi manylion y camymarfer/camweinyddu neu dwyll honedig. Rhaid i'r ohebiaeth fod yn ddigon manwl i alluogi dechrau ymchwilio i’r mater. Mae gan CITB ei gyfeiriad e-bost ei hun ar gyfer twyll hefyd – report.it@citb.co.uk.

Sicrhewch fod yr wybodaeth ganlynol yn cael ei chynnwys mewn unrhyw ohebiaeth:

- Enw, Cyfeiriad a Rhif y Darparwr
- Enw, Swydd a Chyfeiriad y Sawl sy'n Adrodd (os yw'n wahanol i'r uchod)
- Enw(au) yr Ymgeisydd/Cynrychiolydd a Rhif(au) y rhai yr effeithir arnynt neu sy'n gysylltiedig â’r mater
- Yr unigolion sy’n ymwneud â’r mater
- Manylion y Rhaglen (Cymhwyster dan sylw)
- Manylion yr honiad gan gynnwys Dyddiadau, Amseroedd a Lleoliadau.

7. Proses Adrodd – Cymwysterau Cydnabyddedig

Ar gyfer cymwysterau sy'n cael eu dyfarnu drwy Sefydliadau Dyfarnu eraill, mae'n rhaid i'r ganolfan ddilyn y polisi Camymarfer/Camweinyddu perthnasol (fel y nodir gan y Sefydliad Dyfarnu).

Mae'n ofynnol i ddarparwyr hyfforddiant roi gwybod i CITB am unrhyw achosion o gamymarfer/camweinyddu/twyll honedig fel rhan o'r statws cymeradwyo parhaus, gan gynnwys ymchwiliadau sefydliadau trydydd parti eraill, ni waeth beth yw'r canlyniad. Gallai methu â gwneud hynny effeithio ar y statws cymeradwyo parhaus os na wneir adroddiad a bod CITB wedyn yn darganfod camymarfer/camweinyddu/twyll.

Mae CITB yn cadw'r hawl i gymryd unrhyw gamau rhesymol i ddiogelu buddiannau cynrychiolwyr a chyflogwyr.

8. Y broses ymchwilio

Ar ôl i’r honiad o gamymarfer/camweinyddu/twyll ddod i law, bydd CITB yn cadarnhau ei fod wedi'i dderbyn yn ysgrifenedig ac yn nodi manylion y broses ar gyfer ymchwilio i'r honiad o fewn 10 diwrnod gwaith.

Bydd y darparwr yn cael ei atal dros dro pan ddaw’r honiad i law. Bwriedir i’r weithred hon fod yn niwtral a diogelu uniondeb yr ymchwiliad ac enw da'r cynnyrch.

Mae'n ofynnol i'r darparwr hyfforddiant roi gwybod i hyfforddwyr cofrestredig ynglŷn ag unrhyw newidiadau i statws y darparwr hyfforddiant, gan gynnwys atal dros dro a therfynu.

Bydd yr ymchwilwyr yn cynnal yr ymchwiliad o bell pan fydd hynny'n ymarferol, ac fe ddaw’r broses i ben o fewn 28 diwrnod gwaith. Fodd bynnag, os bydd angen ymgymryd â rhagor o ymholiadau, yna gwneir trefniadau i ymweld â'r ganolfan a chynnal cyfweliadau â'r bobl dan sylw.

Byddwn yn anelu at gwblhau’r ymchwiliad cyn pen 40 diwrnod gwaith lle bo modd. Fodd bynnag, gall yr ymchwiliad gymryd mwy o amser o bryd i’w gilydd. Mae CITB yn cadw'r hawl i ymestyn yr amser a gymerir i gwblhau ymchwiliad er mwyn sicrhau bod modd cymryd camau trylwyr a phriodol.

Yn dilyn yr ymchwiliad, byddwn yn rhoi manylion y canlyniad yn ysgrifenedig i enw cyswllt CITB yn sefydliad y darparwr ynghyd ag unrhyw gamau unioni sy’n angenrheidiol. Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei anfon cyn pen 5 diwrnod gwaith i gwblhau’r ymchwiliad.

Disgwylir i bob parti sy'n cymryd rhan yn y broses ymchwilio gydweithredu â staff CITB. Gall peidio â chydweithredu ar unrhyw gam o’r broses ymchwilio arwain at derfynu’r cytundeb darparwyr. Pan fo'n berthnasol, bydd sefydliadau trydydd parti yn cael gwybod am amheuaeth o gamymarfer/camweinyddu/twyll.

O bryd i'w gilydd, bydd angen darparu rhagor o wybodaeth ar gyfer yr ymchwiliad. Bydd CITB yn glir ynghylch yr hyn sydd ei angen, y fformat, a'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r wybodaeth ychwanegol.

Mae CITB yn cadw'r hawl i gyfweld unrhyw un sy'n ymwneud â'r broses gyflawni, gan gynnwys cynrychiolwyr a allai ddarparu tystiolaeth am y camymarfer/camweinyddu/twyll honedig. Os oes angen ymweliad ar gyfer yr ymchwiliad, bydd hyn yn cael ei drefnu. Fel arfer, bydd gan y dyddiad a roddir i'r darparwr hyfforddiant amser arwain byr.

Bydd CITB yn defnyddio ei staff sy'n deall y darparwr hyfforddiant i arwain; fodd bynnag, bydd yr ymchwiliad yn cael ei gynnal gan aelod annibynnol a diduedd o staff CITB. Rhoddir enw’r ymchwilwyr i’r darparwr hyfforddiant cyn yr ymchwiliad. Cyfrifoldeb y ganolfan yw rhoi gwybod i CITB yn ysgrifenedig os oes gwrthdaro rhwng buddiannau cyn i’r ymchwiliad ddechrau.

9. Canfyddiadau'r ymchwiliad

Bydd CITB yn gwneud penderfyniad ar sail gwybodaeth yn seiliedig ar ganfyddiadau'r ymchwiliad. Bydd CITB yn arfer diwydrwydd dyladwy wrth ffurfioli ei benderfyniad gan ddefnyddio'r dystiolaeth a gasglwyd yn ystod yr ymchwiliad.

Ar gyfer camymarfer/camweinyddu/twyll gan gynrychiolwyr a/neu ddarparwyr hyfforddiant, bydd canlyniad CITB yn cael ei gyflwyno i gynrychiolydd awdurdodedig (neu gyswllt a enwir) y darparwr hyfforddiant, naill ai wyneb yn wyneb neu mewn llythyr ysgrifenedig. Bydd cynrychiolydd (neu gyswllt a enwir) y darparwr hyfforddiant yn ymwneud â’r gwaith o osod y cynllun gweithredu cyn ei roi ar waith lle bo hynny’n briodol. Bydd adran sicrhau ansawdd CITB yn rhoi arweiniad ar y cynllun gweithredu ac ar sut i ddiwallu unrhyw bwyntiau penodol, yn ôl yr angen.

Mae CITB yn cadw'r hawl i beidio â datgelu gwybodaeth sensitif neu gyfrinachol a gafwyd yn ystod yr ymchwiliad, e.e. manylion unrhyw gwynion gan chwythwr chwiban, lle gallai'r wybodaeth fod yn niweidiol i waith pellach, ac ni fydd yn darparu gwybodaeth a gafwyd yn ystod yr ymchwiliad nac yn datgelu’r tactegau a ddefnyddiwyd. Mae hyn er mwyn diogelu uniondeb yr ymchwiliad a’r ffynonellau gwybodaeth.

10. Camymarfer/camweinyddu gan ddarparwr hyfforddiant

Os canfuwyd camymarfer/camweinyddu/twyll yn sefydliad y darparwr hyfforddiant a/neu unrhyw un a gyflogir gan y darparwr hyfforddiant, bydd y camau a gymerir yn unol â thelerau safonol cyhoeddedig CITB. Bydd CITB yn gweithio gyda'r darparwr hyfforddiant i sicrhau bod camau unioni'n cael eu dilyn fel y bo'n berthnasol.

11. Camymarfer/camweinyddu gan ymgeisydd

Os yw'r camymarfer/camweinyddu yn cael ei wneud gan gynrychiolydd/cynrychiolwyr, gellir tynnu'r unigolyn/unigolion oddi ar y rhaglen hyfforddiant a thynnu ei gyflawniad oddi ar y Gofrestr Hyfforddiant Adeiladu (os rhestrir ei fod wedi'i gyflawni). Bydd y darparwr hyfforddiant yn cael cynllun gweithredu i atal achosion pellach o gamymarfer/camweinyddu/twyll gan gynrychiolwyr. Gellir ystyried hyn o hyd fel methiant yn systemau rheoli'r darparwyr hyfforddiant.

Bydd CITB yn rhoi gwybod i unrhyw awdurdodau rheoleiddio perthnasol am yr ymchwiliad, y canfyddiadau a'r casgliad. Yn unol â hyn, bydd CITB yn dileu cyflawniadau i ddiogelu uniondeb y Gofrestr Hyfforddiant Adeiladu os bydd angen.

12. Apeliadau

Os nad ydych chi’n cytuno â chanfyddiadau’r ymchwiliad, gallwch apelio. Mae gan CITB weithdrefn apelio y mae'n rhaid ei dilyn ac mae ar gael ar wefan CITB. Rhaid cyflwyno’r apêl i’r Rheolwr Cymeradwyo a Chydymffurfio o fewn 10 diwrnod gwaith i'r ohebiaeth ddyddiedig. Mae rhagor o ganllawiau ar y weithdrefn apelio hefyd ar gael yn llawlyfr rhwydwaith darparwyr hyfforddiant CITB a'r polisi apelio.

Mae CITB yn cadw'r hawl i gyhoeddi unrhyw ganlyniadau ffurfiol yn dilyn ymchwiliad ac ar ôl i unrhyw broses apelio ddod i ben.

13. Adennill costau

Yn unol â'r telerau safonol, bydd CITB yn ceisio adennill costau unrhyw ymchwiliad ar ôl i unrhyw gyfnod apelio ddod i ben, gan gynnwys costau ailbrofi, hyfforddi neu asesu unrhyw gynrychiolwyr yr effeithir arnynt.